Voorstel aan de raad

Nummer: 20.045

Portefeuille:	P. van Dijk
Programma:	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Taakveld:	8.1 Ruimtelijke ordening

Onderwerp: Vaststelling bestemmingsplan '150/20kV Hoogspanningsstation Lelystad Larserringweg'

Voorgesteld besluit

1. De 'Nota van zienswijzen en wijzigingen bestemmingsplan ‘150/20kV Hoogspanningsstation Lelystad Larserringweg’, met de daarin opgenomen reactie op de ingekomen zienswijzen en voorgestelde (ambtshalve) wijzigingen, vast te stellen;

2. Het bestemmingsplan ‘150/20kV Hoogspanningsstation Lelystad Larserringweg’ gewijzigd vast te stellen. Het bestemmingsplan bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals opgenomen in het GML-bestand NLIMR0.0995.BP00099-VG01 met de bijbehorende regels en bijlagen vast te stellen.

Urgentie Raad

Geen urgentie: Er is geen datum waarvoor dit besloten moet zijn door de raad. Voorstel kan in reguliere procedure.

Voorgaande besluitvorming

Er is voorafgaande besluitvorming geweest ten aanzien van het onderhavige plan. Hieronder treft u dit schematisch aan:

31-08-2022	*Het concept-ontwerpbestemmingsplan is tot 30-09-2022 voor wettelijk vooroverleg ter reactie voorgelegd aan met de overlegpartners (waterschap, provincie, Rijkswaterstaat, OFGV, etc.);*
10-01-2023	*Het college heeft het ontwerpbestemmingsplan vrijgegeven voor terinzagelegging;*
21-02-2023	*Checklist Vroegtijdige Betrokkenheid Raad’ vastgesteld door uw gemeenteraad;*
03-03-2023	*Einde zienswijzentermijn: het ontwerpbestemmingsplan heeft 6 weken ter inzage gelegen voor het indienen van zienswijzen.*

Inleiding

Netcongestie

De afgelopen jaren bent u op verschillende momenten geïnformeerd over de netcongestieproblematiek die zich ook in Lelystad afspeelt. We verwijzen u hiervoor terug naar de presentaties/gesprekken van 23 december 2023, 11 oktober 2022, 12 september 2022 en 7 december 2021 en de raadsinformatiebrieven van:

- 21 december 2023 https://lelystad.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/b1fd16b5-2eb3-4671-a996-8c6365af25c9?documentId=15869dc9-bdf4-4f09-9e97-16bd58c4048a
- 19 oktober 2023 https://lelystad.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/015803df-5edd-4629-b25d-9d2f553d9a70?documentId=f1ce5dc8-f474-4d6d-ba88-29a40affdb80
- 20 juli 2023 https://lelystad.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/a60d0a46-f5b9-45dd-8174-bfb5c54be676?documentId=1fe040da-8815-46ff-91c1-cdffbf2aeb5f
- 22 november 2021 https://lelystad.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/1ea5672a-fbd5-42cf-9024-b04105707c51?documentId=93802d09-bacc-4fd7-a46a-5b81f007def6&agendaItemId=04e6609a-99e3-445f-9cef-0c2f1f27c8fc

Tijdens deze gesprekken en in de brieven is aangegeven dat er een beperkte rol is voor de gemeente om de netcongestie op te lossen. Een rol die echter wel bij u als raad ligt is het vaststellen van het bestemmingsplan. We verzoeken u daarom dan ook om dit bestemmingsplan vast te stellen zodat er verder gewerkt kan worden door de netwerkbedrijven om de congestieproblematiek op te lossen.

Bestemmingsplan

Liander wil samen met TenneT om een hoogspanningsstation realiseren aan de Larserringweg te Lelystad. Het hoogspanningsstation is noodzakelijk vanwege het feit dat de capaciteit van de huidige elektriciteitsinfrastructuur op dit moment al zijn grenzen heeft bereikt. Er is tevens een grote toename aan duurzame initiatieven die op het elektriciteitsnet aangesloten moet worden ten behoeve van teruglevering op deze elektriciteitsinfrastructuur. Door deze aspecten is het noodzakelijk dat er een nieuw hoogspanningsstation wordt gerealiseerd. Dit nieuwe 150/20kV-hoogspanningsstation zal worden aangesloten op de bovengrondse 150kV-verbinding van Lelystad naar Harderwijk via een ondergrondse kabel.

Afbeelding 2: Situering hoogspanningsstation en locatie (paars station en opstijgpunt naar masten inclusief ondergrondse kabel en geluidscontour)

Op het hoogspanningsstation zal de hoogspanning (netbeheerder TenneT) om worden gezet naar middenspanning (netbeheerder Liander). Hiervoor zal een schakeltuin, transformatoren en een nieuw 20kV-station gerealiseerd moeten worden inclusief de diverse ondergrondse kabelverbindingen. Na realisatie hiervan is sprake van een nieuwe toekomstvaste netinfrastructuur en kan o.a. ook het 150kV-station Zuiderveld, waar geen capaciteitsuitbreiding mogelijk is, worden ontlast zodat ruimte kan worden gemaakt voor ontwikkelingen en groei (zowel levering als teruglevering) vanuit de stad Lelystad.

Afbeelding 1: Impressie hoogspanningsstation

Het initiatief past niet binnen het ter plaatse geldende bestemmingsplan ‘Buitengebied Lelystad 2009’. Om het hoogspanningsstation planologisch te borgen moet er een wijziging van het bestemmingsplan worden doorgevoerd. Daarom is het voorliggende bestemmingsplan opgesteld.

Vertraging besluitvorming

Tussen de terinzagelegging van de stukken en de besluitvorming ten aanzien van het vaststellen van het bestemmingsplan is er vertraging opgetreden. De Wro bepaalt dat er binnen 12 weken na terinzagelegging het bestemmingsplan vastgesteld dient te zijn. Dit is in dit geval niet gelukt. De reden hiervan is dat er voor de ondergronds aan te leggen kabel er meerdere veldonderzoeken benodigd waren om te kunnen berekenen hoe deze dient te worden aangelegd. Deze veldonderzoeken konden helaas pas later dan gepland worden uitgevoerd vanwege het uitblijven van betredingstoestemmingen en het slechte weer in het voorjaar (daardoor was het lastig de bodemgesteldheid inzichtelijk te krijgen). Ook is er bij TenneT intern lang gediscussieerd over de technische aanlegmogelijkheden van de ondergrondse kabel (gestuurde boring of in open ontgraving), hetgeen effect heeft op de breedte van de planologische kabelstrook. Vanwege de redenen – gelegen buiten de gemeente - is de planning opgeschoven.

Argumenten

1. De 'Nota van zienswijzen en wijzigingen bestemmingsplan ‘150/20kV Hoogspanningsstation Lelystad Larserringweg’, met de daarin opgenomen reactie op de ingekomen zienswijzen en voorgestelde (ambtshalve) wijzigingen, vast te stellen.

1.1. Uw raad wordt verzocht een standpunt in te nemen over de ingekomen zienswijze en de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende een termijn van zes weken ter inzage gelegen van donderdag 19 januari t/m woensdag 1 maart 2023. In deze periode zijn 20 zienswijzen ingediend, waarvan 18 dezelfde inhoud hadden. De zienswijzen zijn tijdig ingediend en daarmee ontvankelijk. In de ‘Nota van zienswijzen en wijzigingen bestemmingsplan ‘150/20kV Hoogspanningsstation Lelystad Larserringweg’ zijn deze ingekomen zienswijzen becommentarieerd. Daarnaast worden in de nota de wijzigingen aangegeven die ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan ter vaststelling van het bestemmingsplan worden voorgesteld. Deze zienswijzen worden hierna kort samengevat. Voor een uitgebreide inhoudelijke reactie wordt verwezen naar de ‘Nota van Zienswijzen’ welke is bijgevoegd als bijlage 14 bij het document ‘Bijlagen bij de Toelichting’ (blz. 245).

Zienswijze 1 – Omwonenden
De zienswijzen van de omwonenden bevatten meerdere aspecten. De kern van de zienswijzen gaat over het feit dat gevreesd wordt dat een waterhuishoudkundige aanpassing van de vaarten en sloten niet meer mogelijk is na de aanleg van het hoogspanningsstation. Door de aanleg van de ondergrondse kabel is het naar de mening van omwonenden namelijk niet meer mogelijk een duiker te realiseren onder de Larserringweg door. De indieners van de zienswijzen zijn van mening dat - in het kader van kwaliteitsverbetering van het oppervlaktewater – het noodzakelijk is om kwalitatief goed water aan te voeren.
De wens is daarom door hen reeds bij het Waterschap geuit om deze kwaliteitsverbetering te bewerkstelligen door de Hoge Vaart te verbinden met de Zeeastertocht, de Uilentocht, de Lisdoddetocht en de Zwanentocht. Dit moet resulteren in oppervlaktewater van goede kwaliteit dat geschikt is voor irrigatie. Het aanpassen van het waterhuishoudkundige systeem kan echter alleen worden gerealiseerd als er diverse ingrijpende aanpassingen worden doorgevoerd waarbij ook gemalen en waterstaatwerken aangepast of aangelegd moeten worden. Een aanpassing heeft zodoende verstrekkende waterhuishoudkundige gevolgen die, bij besluitvorming hieromtrent, zorgvuldig en gemotiveerd door het daartoe bevoegde gezag, het waterschap Zuiderzeeland, moet worden afgewogen.
Het onderliggende besluit, het vaststellen van een bestemmingsplan, is daar niet de geëigende procedure voor. Wel kan er aangegeven worden dat de initiatiefnemers, TenneT en Liander, technisch rekening houden met een mogelijkheid om de Uilentocht middels een duiker eventueel in de toekomst te kunnen verbinden met de Zeeastertocht. Zo zal de ondergrondse hoogspanningskabel door middel van een gestuurde boring dusdanig diep worden aangelegd waardoor de realisatie van een eventuele duiker niet onmogelijk wordt gemaakt.

Zienswijze 2 – Stichting Het Flevo-landschap
De Stichting heeft in haar zienswijze de gemeente meegegeven dat zij niet wenst dat er meer initiatieven zich zullen aandienen die in de omgeving van het Natuurpark komen te liggen.
Hierover kan worden gemeld dat door diverse grote opgaven de dynamiek in de fysieke leefomgeving continu onderhevig is aan nieuwe ontwikkelingen. Dit is in de afgelopen jaren door de energietransitie, klimaatadaptatie en de woningbouwversnelling al maar toegenomen. Nieuwe initiatieven zullen zodoende altijd een plaats krijgen binnen de gemeente indien deze noodzakelijk zijn of een meerwaarde vormen voor de gemeente.

Welke initiatieven er in de toekomst binnen dit plangebied zullen worden gerealiseerd is nog ongewis en is afhankelijk van de vraag en de behoefte binnen de omgeving. Ook heeft de Stichting nog vraagtekens bij de geluidsimmissie op het Natuurpark door het hoogspanningsstation. Ten aanzien van dit punt kan worden gemeld dat het Natuurpark geen geluidgevoelig object als bedoeld in de Wet geluidhinder is. Er is zodoende op basis van die wet geen toetsingskader of rekentool om de geluidsimmissie op het Natuurpark te berekenen. Natuurlijk is het initiatief getoetst aan alle wet- en regelgeving waaronder geluid en ook flora- en fauna. Zo blijkt uit het ecologisch rapport dat de werkzaamheden niet leiden tot een aantasting van de aanwezige waarden en kenmerken van het NNN-gebied (Natuurnetwerk Nederland).

Zienswijze 3 – Omwonende/ondernemer
Er is een zienswijze ingebracht door een aanwonende ondernemer op wiens gronden de opstijgpunten – de portalen die de ondergrondse hoogspanningskabel verbinden met de hoogspanningsmasten - zullen worden gerealiseerd. Naast de bezwaren op het vlak van het waterhuishoudkundig systeem (zie onder zienswijze 1), wordt naar voren gebracht dat de opstijgpunten het open 'Mondriaan'-landschap zullen aantasten en hem in zijn werkzaamheden zal belemmeren. Zo zal de grond niet meer volledig in te zetten zijn en zullen extra handelingen moeten worden uitgevoerd bij het bewerken van de grond, zoals inklappen van de materieel, andere zaairoutes en spuitrichtingen. Ook worden vraagtekens gezet bij de veiligheid van de opstijgpunten.

Ten aanzien van het open landschap kan worden gemeld dat er is gezocht naar een locatie die zowel technisch als landschappelijk het best passend is in de fysieke leefomgeving. Door het aanleggen van een ondergrondse kabel wordt geborgd dat het 'Mondriaan'-landschap zo veel als mogelijk intact blijkt en dat er zomin mogelijk aanpassingen aan het landschappelijke karakter hoeven plaats te vinden. Bij het onderhavige initiatief is het echter noodzakelijk om ergens op het tracé een koppeling te leggen tussen de bovengrondse en de ondergrondse hoogspanningsverbinding. Zodoende kan op geen enkele manier voorkomen worden dat er enige doorkruising is van het 'Mondriaan'-landschap.
De gekozen locatie van de opstijgpunten is ingegeven vanuit technische aspecten (ligging ondergronds kabeltracé tussen stationsterrein en HS-lijn) en landschappelijke redenen. De eindportalen komen midden tussen mast 56 en 57 te staan waardoor de knip in de hoogspanningslijnen landschappelijk gezien subtiel is en het landschap zo min mogelijk aangetast wordt. Op verzoek van indiener wordt bij de situering van het opstijgpunt op zijn perceel zoveel als mogelijk rekening gehouden met zijn bedrijfsvoering. Daarnaast is er recht op vergoeding. Hiervoor wordt een gebruikersovereenkomst opgesteld. Ten aanzien van het aspect veiligheid kan worden gemeld dat het ontwerp, de bouw en het gebruik van hoogspanningsverbindingen voldoen aan zeer strenge (wettelijke) veiligheidseisen. Bij het ontwerp en de bouw van een verbinding houdt TenneT zich niet alleen aan de nationale en Europese wet- en regelgeving maar aan extra normen die TenneT zelf heeft gesteld. Wel zal de grondeigenaar of grondgebruiker binnen de zakelijk rechtstrook (en de dubbelbestemming) rekening moeten houden met een aantal gebruiksbeperkingen. Dit wordt met hem afgestemd en vastgelegd in de gebruikersovereenkomst

2. Het bestemmingsplan '150/20kV Hoogspanningsstation Lelystad Larserringweg' gewijzigd vast te stellen. Het bestemmingsplan bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals opgenomen in het GML-bestand NLIMR0.0995.BP00099-VG01 met de bijbehorende regels en bijlagen vast te stellen.

2.1 Er zijn enkele ambtshalve wijzigingen doorgevoerd;

Hoewel de zienswijzen niet tot wijzigingen van het ontwerpplan leiden, worden er in de 'Nota zienswijzen en wijzigingen' nog wel enkele ambtshalve wijzigingen voorgesteld. Hierbij gaat het met name om aanpassingen op de plankaart ten aanzien van de breedte van de dubbelbestemming voor de ondergrondse elektriciteitskabel en de situering van de opstijgpunten.

Daarnaast zijn de Aeriusberekeningen ten behoeve van het stikstofonderzoek geactualiseerd. De actualisatie is opgenomen in de bijlages 5 tot en met 9 van het document ‘Bijlagen bij de Toelichting’.

2.2 Uw raad dient als bevoegd orgaan een besluit omtrent vaststelling te nemen.

Het besluit omtrent het vaststellen van het bestemmingsplan is de volgende (wettelijke) stap in de procedure na de terinzagelegging van het ontwerpbesluit tot vaststelling van het bestemmingsplan.

Kanttekeningen

In de raadsvergadering van 7 februari 2023 zijn er een tweetal vragen door de heer Volmer gesteld over het ontwerpbestemmingsplan. Hoewel de beantwoording hiervan geen kanttekening betreft, worden de vragen hier behandeld. De eerste vraag ging over de oppervlakte van het hoogspanningsstation. Er zijn vraagtekens gesteld bij de grootte van het station van 11 hectare. Het bestemmingsvlak voor het hoogspanningsstation is nagemeten en de grootte hiervan is (circa) 275 meter bij 400 meter. Dit is 11 hectare. Het bouwvlak is 5 hectare groot. Daar kan bij vermeld worden dat dit niet geheel bebouwd zal worden.

De tweede vraag had betrekking op het feit dat de kabel ondergronds wordt aangelegd en of eventuele bovengrondse aanleg niet een beter alternatief is. Ten aanzien van deze vraag kan worden gemeld dat een bovengrondse aantakking een verdere verstoring van het open Mondriaan-landschap zou betekenen. Dit wordt als onwenselijk geacht. Daarnaast heeft een aansluiting bovengronds aanmerkelijk meer grondoppervlak nodig tussen de lijnen en het onderstation dan nu het geval met ondergrondse kabels.

Financiën

In paragraaf 6.1 van de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan is een beschrijving van de financiële aspecten opgenomen. Aangetoond moet worden dat het project economisch uitvoerbaar is. De economische uitvoerbaarheid wordt bepaald door de exploitatie van het plan (financiële haalbaarheid) en het kostenverhaal.

In de Wet ruimtelijke ordening is opgenomen dat voor bepaalde categorieën bouwplannen in verband met het kostenverhaal van de gemeente, een anterieure overeenkomst moet worden afgesloten of een exploitatieplan moet worden vastgesteld. Omdat het project voorziet in de realisatie van een hoogspanningsstation, is het vaststellen van een exploitatieplan niet noodzakelijk.

Wel is er een planschadeovereenkomst opgesteld, waarin tussen de gemeente en de initiatiefnemer Liander is afgesproken dat eventueel geleden planschade door Liander wordt vergoed. Daarnaast neemt de initiatiefnemer de kosten op zich voor het opstellen van het bestemmingsplan en de bijbehorende onderzoeken. Voor de planregiekosten wordt op basis van de legesverordening een verrekening gemaakt.

Vervolg

Conform de bepalingen in de Wro en de Awb wordt het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan '150/20kV Hoogspanningsstation Lelystad Larserringweg' gepubliceerd in het Gemeenteblad en de Flevopost, en met de daarop betrekking hebbende stukken gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Nu er zienswijzen zijn ingediend tegen het ontwerpplan en het bestemmingsplan gewijzigd wordt vastgesteld, kunnen degenen die een zienswijze hebben ingediend beroep indienen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Dit geldt ook voor een belanghebbende die bezwaar heeft tegen de bij vaststelling voorgestelde wijzigingen, almede een belanghebbende die kan aantonen redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest om een zienswijze naar voren te brengen.

Ten aanzien van de zienswijzennota kan worden gemeld dat deze zal worden toegezonden aan de indieners van de zienswijzen.

Bijlagen

1. Bestemmingsplan ‘150/20kV Hoogspanningsstation Lelystad Larserringweg’
2. Plankaart BP ‘150/20kV Hoogspanningsstation Lelystad Larserringweg’
3. Regels BP ‘150/20kV Hoogspanningsstation Lelystad Larserringweg’
4. Nota van Zienswijzen

Lelystad, 6 februari 2024

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,
J.S.W. Ozenga
**Dit voorstel is digitaal vastgesteld en ondertekend*